

Král se připravuje na pohřeb

Základ kázání: Jan 12:1-19

1. čtení: Římanům 5:1-11

POMAZÁNÍ V BETANII

¹ Šest dní před velikonoce přišel Ježíš do Betanie, kde bydlel Lazar, kterého vzkřísil z mrtvých. ² Připravili mu tam večeři; Marta při ní obsluhovala a Lazar byl jeden z těch, kteří byli s Ježíšem u stolu. ³ Tu vzala Marie libru drahého oleje z pravého nardu, pomazala Ježíšovi nohy a otřela je svými vlasy. Dům se naplnil vůní té masti. ⁴ Jidáš Iškariotský, jeden z jeho učedníků, který jej měl zradit, řekl: ⁵ "Proč nebyl ten olej prodán za tři sta denárů a peníze dány chudým?" ⁶ To řekl ne proto, že by mu záleželo na chudých, ale že byl zloděj: měl na starosti pokladnici a bral z toho, co se do ní dávalo. ⁷ Ježíš řekl: "Nech ji, uchovala to ke dni mého pohřbu!" ⁸ Chudé máte vždycky s sebou, ale mne nemáte vždycky." ⁹ Velký zástup Židů se dověděl, že tam Ježíš je; a přišli nejen kvůli němu, ale také aby viděli Lazara, kterého vzkřísil z mrtvých. ¹⁰ Proto se velekněží uradili, že zabijí i Lazara; ¹¹ neboť mnozí Židé kvůli němu odcházeli a věřili v Ježíše.

VJEZD DO JERUZALÉMA

¹² Druhého dne se dovědělo mnoho poutníků, kteří přišli na svátky, že Ježíš přichází do Jeruzaléma. ¹³ Vzali palmové ratolesti, šli ho uvítat a volali: "Hosanna, požehnaný, jenž přichází ve jménu Hospodinově, král izraelský." ¹⁴ Ježíš nalezl oslátka a vsedl na ně, jak je psáno: ¹⁵ 'Neboj se, dcero Siónská, hle, král tvůj přichází, sedě na oslátku.' ¹⁶ Jeho učedníci tomu v té chvíli nerozuměli, ale když byl Ježíš oslaven, tu se rozpomenuli, že to o něm bylo psáno a že se tak stalo. ¹⁷ Zástup, který byl s ním, když vyvolal Lazara z hrobu a vzkřísil ho z mrtvých, vydával o tom svědectví. ¹⁸ Proto ho také přišlo uvítat množství lidu, neboť slyšeli, že učinil toto znamení. ¹⁹ Farizeové si řekli: "Vidíte, že nic nezmůžete! Celý svět se dal za ním."

I. CO NÁM NESMÍ UNIKNOUT?

- celá hostina se udála šest dní před velikonoce (v.1) – to znamená v sobotu večer, kdy už skončil židovský šabat (den odpočinku) – vždyť jinak by Marta nemohla obsluhovat při hostině své hosty
- Pán Ježíš nekárá (v.2) Martu za její obsluhování / pohostinnost (oproti L 10:38-42) – vždyť služba u stolu je potřebná (někdo to musí vzít na sebe, kvůli dobru svých bližních); taková služba (diakonie) je duchovní dar! (Ř 12:7)
- libra drahého oleje z pravého nardu (v.3) – Jidáš říká, že ten olej mohli prodat za 300 denárů (v.5), přepočteno do našich poměrů: asi za 200-250 tisíc Kč
- Marie překračuje všechny zvyklosti (v.3): a) dotýká se cizího muže; b) maže jej olejem, který si zřejmě měla schovat ke svatbě (svatební dar, rodinné dědictví); c) maže Ježíšovi nohy namísto hlavy (králům se přece vyléval olej na hlavu); d) utírá jeho nohy svými vlasy, které jsou pro ženu chloubou, slávou (1K 11:14-15)
- Marie tedy překročí dané pořádky, společensky se znemožní, protože chce oslavit Ježíše, chce mu dát to nejlepší, chce se před ním pokořit – vždyť on vzkřísil jejího bratra Lazara z mrtvých (J 11) a tím jí vrátil naději na život!
- Jidáš je příklad učedníka, který myslí na svůj vlastní prospěch a ne na druhé lidi (v.5-6)
- Jidáš je nazván zlodějem, což je v Janově evangeliu protiklad dobrého pastýře (viz J 10:10-11)
- Ježíš dává význam Mariinu činu – pomazala jej k jeho pohřbu (v.7)
- Ježíš říká, že církev má chudé vždycky u sebe, ve své blízkosti (v.8) – to znamená, že jedním z podstatných znaků církve je, že má ve svém středu potřebné lidi, že se věnuje těm, kteří jsou znevýhodnění, kteří trpí a strádají; pokud to církev nedělá, pokud tak církev nežije, pak se mýjí svým posláním (viz Mt 25:31-46!)

- Lazar je s Ježíšem u stolu (v.2) – poté co jej Ježíš vzkřísil, pozval jej do svého domu (v.1), je mu nablízku a stal se živým svědectvím o Kristově lásce a životodárné moci – skrze Lazara lidé věří v Ježíše (v.9)
- protože však Ježíše jeho nepřátelé nenávidí, Lazara nenávidí také (on je svědkem i důkazem, že Ježíš je Boží Syn) – a proto chtějí zabít nejen Ježíše, ale i Lazara (v.10-11) – viz např. 2K 2:14-16; 2Tm 3:12
- druhého dne Ježíš vjíždí do Jeruzaléma – tedy v neděli (v.12)
- palmové ratolesti jsou symbolem očekávaného Božího vítězství nad židovskými nepřáteli (v.13), jen Jan ze všech evangelistů uvádí, že ten zástup používal právě palmové ratolesti
- *Hosanna* (v.13) znamená hebrejsky „Zachraň nás / Spas nás / Vysvobod' nás“
- Ježíš si vybral oslátko, na kterém vjel do Jeruzaléma (v.14) – tedy ne koně, který by symbolizoval moc, vládu, válku – ale oslátko, které je symbolem mírnosti a pokoje
- oslátko také odkazuje na mesiášskou předpověď ze Zacharjáše 9:9
- *Neboj se, dcero Siónská* (v.15), je citát z proroka Zacharjáše, který však začíná trochu jinak: *Rozjášej se, siónská dcero...* (Za 9:9)
- objevuje se zde důraz Janova evangelia: Výzva, aby se učedníci Pána Ježíše nebáli nepřátel a pronásledování (J 9:22; především: J 14:1)
- Ježíš tedy dvojnásobným způsobem přetváří obraz krále, který vjíždí do svatého města: 1) je to král pokorný a mírný (oslátko); 2) je to král, který se chystá položit svůj život pro dobro druhých (pomazání olejem k pohřbu) – tomu v tu chvíli nerozumí nikdo ze zúčastněných, ale učedníci to po Ježíšově smrti a vzkříšení pochopí
- Ježíšovi nepřátelé doslova říkají: *Vidíte, že nemůžete udělat nic prospěšného (dobrého).* (v.19), tím dobrým a prospěšným myslí Ježíšovu smrt! Jaká zvrácenost!
- *Celý svět odešel za ním* (v.19) – je to nadsázka, která se ale na druhou stranu v dějinách začala naplňovat a stále se naplňuje – stále se přece přidávají noví a noví učedníci ke svému ukřižovanému a vzkříšenému Pánu Ježíši

II. NAD ČÍM MŮŽEME PŘEMÝŠLET?

- 1) Každý z nás se může vzhlednout v jedné z dnešních biblických postav... Která postava vás dnes svým jednáním oslovila, nebo donutila k přemýšlení nad vlastním životem? Je to Lazar, který se drží nablízku Kristu, který mu daroval život? Je to Marta, která obsluhuje své milované do posledních sil? Je to Marie, která zvysoka kašle na to, zda se jí druzí lidé budou smát, nebo zda jí budou nadávat za to, že nevhodným, ale upřímným způsobem oslavuje svého Pána? Je to pokrytecký Jidáš, který se naoko snaží vypadat dobře před druhými, ale jeho srdce je plné sobectví?
- 2) Také se musíme zabývat rolí církevního společenství. Jaké vlastně máme poslání? Jaký „domácí úkol“ jsme od našeho Pána dostali? Scházíme se v neděli v kostele, nasloucháme evangelium, vysluhujeme svátosti... Stačí to? Všimáme si lidí, kteří potřebují naši pomoc? Pomáháme jim? Podporujeme je? Zveme je mezi sebe – třeba do sboru? Zveme je ke Kristu samotnému? Vždyť Pán Ježíš ve svém posledním podobenství jasně řekl, že bude vždycky s námi – právě v těch potřebných lidech! (Mt 25:31-46).
- 3) Kdo je Kristu nablízku, ten se nemusí ničeho a nikoho bát! To si smíme stále znovu v rozličných situacích připomínat.
- 4) Farizeové zahořkle konstatují, že se celý svět vydal za Ježíšem. A to řekli v situaci, kdy (jistě nevelký) zástup lidí následoval Krista při jeho vjezdu do Jeruzaléma. My jsme dnes v podobné situaci: Máme před sebou dalších pět mladých lidí (konfirmandů), kteří se přiznali ke Kristu. To jistě není celý svět! A přesto smíme (na rozdíl od Ježíšových nepřátel!) s radostí víry prohlásit: *Celý svět odchází za Kristem!* Smíme se radovat z toho, že učedníků Pána Ježíše přibývá.
- 5) A v neposlední řadě – na prahu velikonočních svátků – smíme být opět Kristu vděční za jeho oběť na kříži. Obětoval se za celý svět, i když tomu ani jeho nejbližší v tu chvíli nerozuměli.